

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendőek.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.

Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A kislelkű politika.

„Insatiabilis autem avaritia est,
adhuc implere velle, quod jam
circumfluit.” (Az aztán a telhetet-
len kapzsiság, egyre önteni oda, a
honnán már is lecsurog.)

Curtius.

II.

z időközben megüzent s már
folyamatban lévő háború
Szerbia részéről s az erre
következett delegációnális
viták, kivált Szilágyi akti-
v, programmszerű felfoga-
gása a keleti viszonyok
szükségsszerű alakítása i-
ránt, bőven adott elégté-
telt a mi megelőző felfoga-
sainknak, melyeket részint

a »Horvát dolgok« részint a fenti című cik-
künk elsejében is átértéztünk, hogy t. i. «a
keleti népek szabadsága s külön-külön
állami függetlensége — a mi devi-
szünk is s ha ezek minden nyomás alól
felszabadulnak egyszer s ugyan alakulnak, hogy
egymást ne uralhassák, akkor elmondhatjuk mi
is, hogy kelet felől többé nem vagyunk fenye-
getve, de az oroszról is egyszersmind megva-
gyunk szabadítva, ki pedig egykor azt mondá,
hogy Bécsen keresztül visz az út Konstanti-
nápolyba.

Mert hát, ha egyszer az oroszot kiszoríthat-
juk a balkán népek szövetségéből, vajjon érhet-e
bennünket komolyabb veszély kelet felől? hon-
nan pedig történetileg legtöbb bajaink és hábo-
rúink is eredtek, melyek annyi veszteségeket
okoztak és a honnan következett ránk a leg-
nagyobb veszély — a mohácsi veszély is, —
mely országunk előhaladását százötven évre
veté vissza?

Hát igen! be kell vallanunk, hogy még
csak a jelen idő érlelte meg a keleti népekre
nézve azon áldásos reakciót, mely a mi érde-
keinknek is annyira kedvező s reméljük, ha
hogy Magyarország kiváltságos állását ez idő
szerint a kettős monarchiában ezuttal érvénye-
síteni is elég belátó és bátor lesz, mit Szerbia
bátorított akciója is tanúsít: a kelet népei egyen-
kint és összeségükben arra a meggyőződésre
fognak jutni, hogy nem az északi óriás segít-
sége, de saját függetlenségük kivívása által ér-
hetik el csupán nemzeti létük megalapítását s
ha egyszer már ezen öntudatra jutnak el a ke-
leti népek egyenkint és összeségükben, vajjon
azontúl az északi orthodoxizmus pártfogolása
után fognának-e tovább is áhítozni, mely egy-
jelentőségű volna az egész kelet és Konstanti-
nápoly beolvasztásával a mérhetlen orosz biro-
dalomba; a mi a bulgár, szerb, montenegró,
macedon, görög és török népek megsemmisít-
ését is maga után vonná?

Szerintünk, semmi esetre sem fognának az
északi orthodoxizmus után ábitozni; és ez
nem is történhetik meg napjainkban!

Mert két oly állam, mint az egyesült Né-
metország és az Osztrák-Magyar birodalom
egyetértése, katonai készültsége és vitésége;
s a még nem konsolidált Franciaország a cío-
képtelensége; és az angoloknak az oroszokkal
való rivalitása; s az olaszegységnek vallásilag
meg nem oldott állapota mellett: ugyan mire is
vezetne egy bár óriásbirodalomnak, de izolált
erőlködése?

Bizonyára arra nem, hogy egy nagy-
lelkű politika követésére határozza el ma-
gát; hogy t. i. saját népeit is alkotmányilag
felszabadítani indítva érezze magát, mint meg-
tettük ezt mi Osztrák-Magyar birodalom, s mint
megtette s megteszi ezt Európa is kelet népei-
vel is, s mint hivatva lenne az orosz is legalább
a 28 millióra menő lengyelek megnyugtatójáról
is gondoskodni, kik által államát megerősítene

is sikerülne, — hanem bizonyára inkább
arra: hogy kislelkű politikájával to-
vábbra is a nagyság átkait hordja...

Helyén valónak tartjuk itt emlékeztetbe
idézni egy barbár szittyának Nagy Sándorhoz
irányzott beszédét*, melyet azon alkalomból inté-
zett hozzá, amidőn országokat, nemzeteket hó-
dító telhetetlenségében őket is legyőzni indult;
tehát épen úgy, mint ezt az orosz nagyvívá-
gás még ma is cselekszi, csak hogy természet-
esen nem egyenes, de mellékutakon azon ürügy
alatt: hogy szláv testvéreit a balkánon felsza-
badítani törekszik; pedig hogy ez ugynevezett
felszabadítások, mily természetűek? mutatja a bul-
gár fejedelemmel való elbánása, ki, mert Bulgáriát
a bulgároktól s egyedül bulgár érdekek által
kivánja vezéreltetni: a cár által egyszerűen mel-
lőztetni kívántatik; a szerbekre pedig, mert az
egyszer nem illeszkednek be az orosz érde-
körbe: a hálátlanság bélyege süttetik...

Hát erre is rá illik a kislelkű poli-
tika bélyege; mert ha a nagylelkűségtől
indítatnék a cári politika, ugyan nem nyilat-
koznék-e az előbb otthon, saját orszá-
gában is az által: hogy számtalan legyőzött
nemzeteit és országait szabadítaná fel főleg
azon járom alól, hogy szabadon lélegezhes-
senek a nem orthodoxok is, a birodalom-
ban?...

Mert hiszen az is megtörtént dolog,**) hogy
a lengyel apró nemesség szegény családjai tö-
megestől vitettek át pap nélkül — Dél-
Oroszország kietlen pusztáira s a derék (!) hi-
vatalnok 4000 ügyesen elszállított egyén fejé-
ben mindig egy szép rendet kapott!

S mit mondjunk II-ik Katalin időszakáról,
midőn ugyan ő 8 milliót tudta hiteha-
gyásra kényszeríteni s nemcsak a kievi
érseki széktől fosztá meg a katolikusokat; hanem
az uniót püspökségeket is mind eltörölte s
hitokainak oltalmára tett ünnepélyes ígéretét
megszegve, halálos sirt akart készíteni a kath
vallásuaknak; s ezt keresztül is viendette, ha-
hogy utána I. Pál és I. Sándor alatt ki nem
pihente volna magát az egyesült egyház fen-
maradt csekély töredéke, melynek azonban
1828-ban már megint az irtóháború ellen kellett
magaát megvédenie.

Oh valóban! az orosz nagylelkű poli-
tikáját azzal tetőzte be, hogy immár az egész
roppant birodalomban a katolikusoknak csak
egyetlen egy megyés püspökük maradt meg, és
zárdáik és papneveldéik sorra eltöröltettek, lelki-
pásztoraik pedig a legnagyobb inségre, csaknem
koldusbotra jutottak; tehát aztán ily körül-
mények közt és ily tények után és az ily
szabadítótul mit várhatnak a kelet, bár or-
thodox népei is, ha hogy egyszer hatalmi kö-
rébe is vonhatja őket, mint állami függetlensé-
gük és történeti multjuk megszüntetését? S
ezért viseltessenek iránta hálával, hogy végre
mint szerbek, bulgárok és montenegróiak még
élne is megszünjenek?.. s majd ezek után, a ro-
mánokra és görögökre is kerüljön a sor? mert
hát szerencsétlenségükre s a civilizáció szeren-
csétlenségére is, ők is orthodoxok?

Oh csakugyan, ily prospektusok mellett,
mi kétkedve hiszünk a kelet orthodoxiá-
jának hűségében is még akkor is, ha az ő
győzelmeiket csakis egyedül az orosz kard, szu-
rony és ágyú vívandotta is ki; katolikus
atyánkfiai részéről pedig, ha szlávok is az ille-
tők, ugy vagyunk meggyőződve, hogy sirnának,
reszketnének, ha hogy a török járom (?) alól
az orosz szabadság (!) s atyai kormányja alá
kellene jutniok; mitől őket Isten s a magyarok
karja őrizzé is meg az egész kelet és Magyar-
ország szabadságára.

Antunoviits József.

*) A beszédet fordításunkban e cikk után olvashatni. Szerk.

**) Lásd Horányit.

A szittyá beszéde. *)

»Ha az istenek testalkotodat kapzsiságod-
hoz arányossá teremtették volna, nem fénel el
a föld hátán, egyik kezed a keletet, másik a
nyugatot érné. És ha mindezt elérnéd, akkor
meg azt nem tudnád, hogy most már hol ra-
gyogtasd ezen isteni hatalomnak fényét? Most
is olyat kívánsz, a mit föl sem érsz ésszel.
Európából Ázsiára támadsz, majd meg Ázsiá-
ból áttörsz Európába. Ha majd aztán az egész
emberiséget leverted: az erdők, hófelhők, folya-
mok és vadállatok ellen indíthatsz háborút.

Hát te nem tudod, hogy a nagy fák las-
san, soká nőnek föl, bár egy óra alatt kivág-
hatók? Bolond az, a ki csak a gyümölcsükre
néz, magasságukat nem mérlegeli. Vigyázz, ne-
hogy midőn azoknak csúcsára mászni törek-
szel, ágaikkal együtt, melyeket már megmar-
koltál, leszakadj. Valaha az oroszán is apró
férgek zsákánya leszen és a vasat elragja a
rozsa. Nincs olyan erős lény, melyet a gyöngék
részéről is ne fenyegetne veszély.

Mi közöd neked hozzánk? a te területet
sohasem érintettük. Hogy ki vagy, honnan
jössz, mi közünk hozzá nekünk, kik a rengeteg
erdőkben éldegélünk?

Mi nem akarunk senkinek szolgálni, de
nem is vágyunk senkinek parancsolni.

Nekünk a sors — hogy a szittyá népet
megismerd — nem adott egyebet, mint ökreinkre
igát, azonkívül ekét, nyilat és serleget. Ezeket
használjuk föl úgy jó barátainkkal, mint ellen-
ségeinkkel szemben. Barátainknak az ökrök
igájával szerzett gabonát juttatjuk, velük áldo-
zunk serlegeinkből isteneinknek; ellenségeinket
messziről nyillal, közelről dárdával fogadjuk.
Igy vertük meg Szíriának, utóbb a médoknak
és perzsáknak királyát s utat nyitottunk ma-
gunknak egész Egyptomig.

Te, a ki azzal dicsekszel, hogy a rablókat
üldözöd, megrablója vagy minden népnek,
a melyhez hozzáférsz. Lydiát elloglaltad, Szíriát
meghódítottad, Perzsiát hatalmadban tartod,
Baktriát alattvalóddá tetted, Indiát leigáztad;
most meg a mi barmainkra szeretnéd tenni
kapzsi és telhetetlen kezedet.

Mi szükséged van neked a gazdagságra,
mikor az téged éhezni kényszerít? Te vagy az
első a világon, a ki dúsgazdagsággal inséget
szerezsz magadnak, mert minél több kincséd
van, annál éhesebben óhajtod azt, a mi még
nem a tied. Nem jut-e eszedbe, mióta veszte-
gelsz Baktra alatt? míg ezeket levered, Szok-
diána lakói uj hadat kezdenek ellened.

Mert, jóllehet nagyobb és hatalmasabb vagy
mint bárki más, mégsem akar senki idegent
túrni zsarnokául. Csak eredj át a Don folyón,
majd meglátod milyen nagy területük van a
szittyáknak, hanem azért sohasem éred őket
utól. Mi, szegények lévén, gyorsabbak leszünk,
mint a te seregéd, mely annyi nemzetnek el-
rablott holmiját cipéli magával. Máskor meg
majd azt hiszed, hogy mi messze, messze va-
gyunk s egyszer csak táborodban látsz bennün-
ket, mert mi egyforma gyorsan tudunk kergetni
és megfutni.

A szittyák pusztáira, mint hallom, görög
közmondásokban is élcelnek. Csak hogy mi nem
a városok és kövér vetőföldök után megyünk,
hanem elhagyatott, emberi művelést nélkülöző
területekre.

Ezért hát jó lesz markodba szorítani sze-
rencsédet; mert az nagyon siklós és ha nem
akar maradni, nem lehet letartóztatni. Zabolázd
szerencsédet, akkor majd könnyebben elbánsz
vele. A mi embereink azt tartják, hogy a sze-
rencsének nincsen lába, csak keze és szárnyai;
de ha kezét feléd nyújtja, nem engedi, hogy
szárnyait is marokra fogd.

Szóval, ha Isten vagy, köteles vagy az
emberekkel jót tenni, nem pedig őket kira-
bolni; ha pedig ember vagy, sohasem felejtsd

*) Akár csak egy új szittyá tartaná a muszka cárhoz. Sz.

el, hogy mi vagy. Bolondság olyasmin jártni eszedet, ami miatt önmagadról megfedkezél.

Akiknek még nem izentél háborút, azokat jó barátaidá tetted; mert egyformák között állandó a barátság, már pedig akik még össze nem mérköztek, egyformáknak tartják egymást. Akiket legyőztél, azokat kötve tekintsd barátainak; zsarnok és szolga között nyoma sincs a barátság; mert hisz békében is haditörvények alkalmaztatnak ellenük.

Ne gondold, hogy a szittyák esküvel szentesítik békeajánlatukat; az ő esküjük abban áll, hogy megtartják becsületszavukat. Az az óvatos forma görög szokás, hogy tárgyalásaikat írásba foglalják és az istenekkel láttamoztatják. Mi csak a becsületszónak vallását ismerjük. Mert, aki nem tiszteli az embereket, az megcsalja az isteneket is. Másrészt ugy sincs szükség olyan barátira, akiknek jó hajlamaiban kételkedned lehet. Különbben bennünk ugy Ázsiának, mint Európának határait nyered, mert már Baktrát elértük, csak hogy a Don van közöttünk; a Donon túl egész Thráciáig mi tanúzunk; és azt beszéljük, hogy Thráciával Macedonia közvetlenül határos. Azért hát gondold meg jól, hogy mindkét birodalmad szomszédaitól jó barátokat vagy ellenségeket csinál-e magadnak?

A lapokban eléggé megvitattott a hazai sajtóban untig megbeszélte és nagyjából előre helyeselt következő törvényjavaslat nyitotta meg az új ülészakot: Az 1847—48. évi IV. t. c. 3. 4., 5. §-ai annyiban módosítottak, hogy a képviselők öt évig tartandó egy országgyűlésre és ezen országgyűlés mind az öt évi üléseire választatnak. Budapest, nov 21-én. Tisza Kálmán, miniszterelnök.

Hírek.

A m. kir. igazságügyminiszter a titeli és a szabályi (jösszefoglaló) kir. járásbírókat a páncsovai kir. törvényszék területéről, 1886 évi január hó 1-től kezdve, az újvidéki kir. törvényszék területéhez csatolta.

A m. kir. igazságügyminiszter Csik Antalt, szabadkai földinket, Somogy megyébe folyamfelügyelővé nevezte ki.

Fehér Póly, a szegedi tankerület főigazgatója, Bajorországban töltött tanulmányútjából a múlt héten hazatért.

Baja város törvényhatósága f. hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy Tisza Kálmán miniszterelnökségének tíz éves jubileuma alkalmával küldöttségileg fogja üdvözölni. A küldöttség Jankovich Aurél főispán vezetésével a következő tagokból áll: Drescher Ede polgármester, Berényi Dániel apát, Szutrély Lipót, dr. Ivánovits Pál és Tury Mátyas.

Radányi Ernő török-becei kir. járásbírói albiró az újvidéki kir. ügyészséghez alügyésszé kinevezetett.

Radocsich Benő, apatini illetőségű ügyvédjelölt, a honvéd-hadbírói szigorlatot letéve, hadbíró-főhadnaggyá kinevezetett és szolgálatára Zágrába vezényeltetett.

A zentai kir. járásbírósnál irnoki állomás van üresedésben.

A hátrahagyott kiállítási tárgyak. A november 20-ig el nem vitt kiállítási tárgyak elküldésére, esetleg elárverezésére nézve a következő szabályzat állapított meg: 1. §. F. é. november 20-án az egyes csoportfelügyelők vagy helyetteseik az illető mérnök hozzájárulásával azon kiállítókról, kik tárgyaikat el nem szállították, betűsoros névjegyzéket készítenek, mely ugyanazon napon a számvétségnek átadandó. 2. §. A számvétség ezen jegyzékekből két külön jegyzéket készít, melyek egyikében (A) azon kiállítók foglaltatnak, kik díjakkal vagy költségekkel nincsenek hátralekban, a másikban (B) pedig azok, a kik díjakkal vagy költségekkel terhelve vannak. Az A) jegyzék a csoportfelügyelőnek, a B) jegyzék a kiadóhivatalnak azonnal átadandó. 3. §. A csoportfelügyelők vagy helyetteseik a mérnökök vezetésével az A) jegyzékben nevezett kiállítók tárgyait lehető legjobb becsmagolják és a szállítási díjak, valamint postacsomagokért 50 krnyi, egyéb ládákért vagy csomagért 80 krtól 1 frt-ig megállapítandó csomagolási díj utánvétele mellett, az 5 külön alóli csomagokat postára, a nagyobb súlyú ládákat pedig a kiállítási területen levő szállítók útján vasútra, illetőleg gőzhajóra adják. A postai, vasúti vagy gőzhajózási feladó-vényeket a csoportfelügyelők a főfelügyelő útján, jegyzék mellett naponként az igazgatóságnak bemutatni tartoznak. 4. §. A B) jegyzékben foglalt kiállítókhöz azonnal felszólítás intéztek, hogy összes tartozásukat az országos bankhoz folyó évi december hó 14-ig küldjék be, mert különben tárgyaik nyilvános árverésen eladatnak, a vételár első sorban az árverési költségek, azután fennálló tartozásuk fedezésére fordítatik; a maradék pedig az illető lakbelyére elküldetik. Figyelmeztetnek a kiállítók, hogy a fedezetlenül maradt költségek, bírói uton fognak behajtatni. 5. §. A tárgyak, melyekre nézve a kiállítók a költségeket f. é. december 14-ig beküldik, a 3. §-ban körülírt módon küldetnek el. 6. §. A f. é. december hó 14-ig ki nem váltott tárgyak f. é. december 20-án nyilvános árverésen az iparosoknak el fognak adatni. 7. §. A kiállítóknak nézve, kik tárgyaik elvitele végett az elküldés vagy árverés előtt személyesen vagy megbízott által jelentkeznek, a kiállítási tárgyak elvételére nézve f. é. november hó 1-én kiadott szabályzat érvényes. Budapest, 1885. november 19. Matlekovits s. k. elnök.

Abadkán f. hó 20-án sikerült társas-estélyt rendeztek az ottani kaszinóban. Az estély alatt Iványi István, megyénk fáradhatlan historikusa, felolvasást tartott Szabadka város multjából. Az est sikerét emelték még közreműködésükkel: Pósfay Ella k. a. (ének), Zajonghy Elemér (ének), Farkass Zsigmond (zongora) és Gaál Ferenc (hegedű).

A vámillétekeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkeletpótlék 1885. évi december hó huszonöt (25) százalékban állapított meg.

Budapest Rózsavölgyi és társa cs. és kir. zeneműkereskedésében megjelent „Eleonore” Valse pour le piano par le Baron G. Bánffy. Ara 1 frt. — Ugyanitt megjelent „Amolyan” csárdás. Zongorára alkalmazta Nagy Zoltán. Ara 80 kr.

Szabadkán Legát Gusztáv, vasúti tisztviselő, f. hó 21-én esküdt örök hűséget Jakobsits Mari kisasszonynak, Jakobsits Mátyas földbirtokos kedves leányának.

Hirdetmény. A városi törvényhatósági bizottságnak 1885. évi november hó 11-én 137. sz. a kelt határozata folytán ezennel közbírá tétetik, hogy a cservenkai választó kerületben 1879. évi május hó 21-én megválasztott s ez év folyamán elhunyt Kirjákovits Zsivoin bizottsági tag helyébe új tag választása f. évi december hó 5-ik napján délelőtti 8 órától esti 6 óráig fog eszközölni. Választási hely a nemesmiliticsi utcában tekvő Konyovits Simon háza. Választási joggal bírnak mindazok, kik az 1885. évi választók névjegyzékébe és pedig a cservenkai választó kerületben felvételtek. Kelt Zomborban, 1885. évi november hó 19-én. Hoffmann Mihály s. k. polgármester.

Baján özv. Máróczy Mária f. hó 16-án 63 éves korában elhunyt.

A helybeli cs. és kir. 23. gyalogezredtől Katz János, bajai illetőségű újonc, megszökött, de néhány nap múlva Baján elfogták és visszakísérték Zomborba ezredéhez.

Szabadkán Halbrohr Salamon, városi virilista, e hó 20-án elhunyt.

Hír szerint a kiállítási kintüntetéseknél még egy harmadik sorozata lesz, melyben a kiállítás előleges munkálataiban, a szervezés és gyűjtésben részt vett egyének, a szak- és helyi bizottságok tagjai s az állami intézetek és muzeum vezetői, kik a zsűri-szabályzat értelmében a kiállítási kintüntetésből ki voltak zárva, fognak kintüntetésben részesülni.

A házaló kereskedés ellen a torontálmegyei kereskedők emlékiratot fognak benyújtani a kereskedelmi miniszterhez. Az emlékiratot az ország minden részébe megküldötték a kereskedőknek aláírás végett.

„A Bács-Bodrogh megyei agarász-egyesület” Szabadkán rendezett négy napos versenye f. hó 18-án ért végett. Az első díjat Vojnits (Gábris) István „Bianka” nevű agara nyerte el.

Özv. Sztoczek Mihályné szül. Wähl Erzsébet, Sztoczek Károlynak, a Szabadkán megjelenő „Bácskai Ellenőr” szerkesztőjének anyja, 65 éves korában Budapest f. hó 20-án elhunyt.

A filipovai templom belsejét a községbeli hívek adakozásából fényesen megrestaurálták. Jakobey Károly jeles festő három díszes képet festett a templom szentélyében. A mellékoltárok helyreállításának költségeit szintén községi lakosok ajánlották föl.

Bodrogh Károly, zenedei tanártól Szabadkán 1885. december hó 10-ig „Énekiskola” cím alatt az elemi, polgári iskolák és a középiskolák alsóbb osztályai számára énekkönyv jelenik meg, mely 50 énekgyakorlatot és 54 egyházi s világi 1, 2, 3, 4, 6 és 8 szólamú éneket és dalt foglal magában.

Rudics Gergely, zentai földbirtokos, az ó-becse-szabadkai országuton egy értékes kőkeresztet állíttatott.

Folyó évi december hó elejétől fogva „Katonai Lapok” címen Bolgár Ferenc főhadnagy politikai jellegű katonai szaklapot indít. A lap hetenként egyszer 1 1/2 — 2 iven jelenik meg és nem csak a hivatászerű s a szabadságot állományú katonának, hanem a nagy közönségnek is van szánya, minél fogva az népszerű hangon lesz tartva. Előfizetheti Budapest, belváros, gránátos utca 12. szám. Ara?

Tataházaról írják: A búcsú hét országra szóló esemény egy község életében, főképp a miénkben, hol az három napig is elszokott tartani. Az idén megünnepélyesebb volt az által, hogy e mai napon tartották Gálics János és Gömöri Anna házastársak aranyemlékjüket. Az agg vőlegény többször volt mint bíró a község élén és sok éven keresztül az egyház sindicusa. Meg is becsülték a községiek, a templomba a plébános hiuján vitték díszmenetben s ott a prépost-esperes teljes főpapi ornatásban áldá meg újra frigyüket, kiket 7 gyermek és 19 unoka környezett.

Cégjegyzés. Stern Katalin gép- és vaskemence kereskedő O-Becsen.

Meghívó. Az „apatini dalár egyesület” 1885. évi november hó 28-án a „magyar Koronához” címzett vendéglő helyiségében tombolával egybekötött táncestélyt rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik. Belépti díj: egy tombola jeggyel személyenként 80 kr. Egy tombola jegy ára 20 kr. Kezdeté 7 1/2 órákor. A rendezőség. A tombolához adakozó közönség felkértek, hogy a nyereménytárgyakat legkésőbb november 21-éig Ribiczey Béla, vagy Dombovits Márton egyesületi II-od elnök urhoz elküldeni sziveskedjék.

Tataházaról f. hó 16-án Kancsár László és Tóth András választattak meg tanítókká.

A belügyminiszter az előfordult visszaélések meggátálása végett közzétette a törvényhatóságokat, hogy a nyugdíjas és segélyellátásban részesülő egyének időszerű nyugtáinak hitelsítésére a legnagyobb gondot fordítsák; mert a legutóbbi időben is egy oly eset adta magát elő, hogy egy rokkant honvéd életfogytiglan engedélyezett segélyellátása az illető halála után még 12 hónapig fízettett ki oly nyugta alapján, melyen a segélyezett névaláírása hamis, a községi előjáróság és lelkes hivatatos peesétje s névaláírása azonban valódi volt. Ugyanezen rendelet szerint a lelkesek az életbenléte, a községi előjáróság pedig az ott tartózkodást lévén kötelesek bizonyítani, erre nézve azok különösen utasítandók lesznek.

A csávolyi postahivatalnál 3 hét alatt a postamesteri állás betöltendő.

Ujvidéken Csákovács János istállójába ismeretlen tettesek éjnek idején behatoltak s lovát, tehenét agyonszúrták.

Meghívás. A zombori koresolyázó-egylet folyó évi november hó 26-án csütörtökön délután pont 2 órákor a városi háza kis tanácstermében közgyűlést tart, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik. Zomborban, 1885. évi november hó 18-án. A választmány.

Árverés lesz 1886. év január hó 31. Ujvidéken Neskovics Paulina 7862 frtra becsült ingatlanai felett.

A zombori r. kath. népiszkolák fentartásáról szóló 1886. évi költségelirányzat. Kiadások: Tanítók fizetése 10,915 frt. Házbérek 480 frt. Fűtőanyagokra 800 frt. Fűtés és tisztogatásra 84 frt. Iskolai szükségletekre 400 frt. Tornatanításért 64 frt. Tiszteletdíj 400 frt. Iskolaszolga bére 350 frt. Nyugdíjakra 322 frt 67 kr. Az összes épületek fentartására 318 frt 76 kr. Napidíjak 44 frt. Vegyes előre nem látott szükségletek 1551 frt 77 kr. Összesen 15,730 frt 20 kr. Fedezet: Pénztári maradvány 1885. év végével mutatkozik 600 frt. Zombor város házipénztárából 1886. évre járó segélyezési hányad 13,680 frt 70 kr. Ugyanattól 3 iskolai helyiségért 1886. évre járó házibér 660 frt. Gradina iskolai föld haszonbérlete 44 frt 50 kr. Az iskolai alaptól 550 frt. Lukics Bélától előleg címén 45 frt. Szelencei iskolai házibér 150 frt. Összesen 15,730 frt 20 kr. Zombor, 1885. évi november hó 20-án. Fejér Gyula s. k., iskolaszéki elnök. Szlávay Ferenc s. k., iskolaszéki jegyző. Purman Alajos s. k., pénztárnok.

Az újvidéki ev. templom tornyába f. hó 22-én húzták föl ünnepélyesen a bécsi Gössner-féle harangöntőben készült 750 kg. súlyú harangot. (Képzeliük, hogy az ünnepélyt követő lakomán mily lelkes toasztok mondtak a magyar ipar pártolására!)

A bajai daleylet f. hó 25-én Katalin-estélyt rendez.

Kérelem a rendőrkapitány urhoz. A Zrinyi-utcában M. E. könyvkötő boltjából a kemence vascsöve az utcán a járdára nyúlt. Kődös, szeles időben eltekintve attól, hogy a füst a járó-kelő közönség szemébe csapódik, az asma betegségben szenvedők mily köhögési rohamot állanak ilyenkor ki, ha ott elmennek, azt csak az tudja, ki e betegségben szenved. Azért alázatos kérelmem oda irányul, miszerint legyen szives a rendőrkapitány ur e csőnek a járdára való kivezetését nemcsak a fenti, de még azon oknál fogva is betiltatni, mivel a vascsőből kiesőpegy mooskos, kormos víz a járó-kelő közönség ruháit is még hozzá bemocskolja. A lakó ezért ugy sem fizet kevesebbet. Egy köhögő.

Érdekesnek és tanulságosnak ígérkezik jelenleg Bács-Bodrogh megyében a legtöbb adót fizető bizottsági tagoknak a tíz év előttiékel való összehasonlítása. Tíz év előtt, vagyis 1876-ban ezer frton felül adót fizett 58 virilista; 1886-ban pedig 121 fizet ezer frton felül. Még pedig:

	1876-ban fizetett	1886-ban fizet
1—2 ezer forint közt	38	72
2—3 „ „ „ „	7	25
3—4 „ „ „ „	5	4
4—5 „ „ „ „	2	4
5—6 „ „ „ „	0	2
6—7 „ „ „ „	2	2
7—8 „ „ „ „	0	1
8—9 „ „ „ „	2	2
9—10 „ „ „ „	0	0
10—15 „ „ „ „	0	5
15—20 „ „ „ „	1	1
20 ezren fölül	1	3.
Továbbá fizetnek 900-on fölül	13	20
800 on „ „	9	29
700 on „ „	16	44
600 on „ „	36	71
500 on „ „	51	15
400 on „ „	66	
300 on „ „	51	

Már nem virilisták. 1886-ra már a legutolsó virilista is 579 frt 51 kr adóval figurál, míg 1876-ban az utolsó 356 frt 4 krt fizetett.

1876-ban 75 szerb volt virilista, 1886-ban csak 54 lesz; ellenben zsidó virilista volt akkor 49, van most éppen 70; a többi felekezettel az arányszám lényegesen nem változott.

1876-ban 69 virilista volt, akinek adója diploma alapján duplán volt számítva! jövőre csak 62 élvezi ezen előnyt.

Érdekes még tudni, hogy az 1886-iki 300-ik vagyis utolsó virilista 1876-ban a 142-ik sorszámot kapta volna, tehát még a névsor első felébe jut vala.

A múlt évben, hogy Milán szerb király Budapestet át utazott s rövid ideig ott is tartózkodott, tudvalevőleg nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a kelenföldi állomáson a szerb király ellen merényletet intéztek. Később kintit, hogy csak baleset volt, a hatóságok mindazáltal jónak látták a legmesszebbre menő intézkedéseket megtenni, hogy a szerb királyt magyar földön jobb kelemetlenség ne érje. Így történt, hogy Császár Péter topolyai szolgabíró a múlt év szeptember 1-én, a midőn Milán király Belgrádba való visszautaztatában a topolyai állomáson átutazandó volt, utasította Schnédár József állomásfőnököt, hogy a szerb királyt vivő vonatához a perronra senkit be ne bocsásson. Az állomásfőnök abban a hiszemben, hogy a király rendes személyvonaton utazik, nem engedelmességet a szolgabíró utasításának azzal a megokolással, hogy neki nincs joga eltiltani a közönséget, hogy a személyvonat megérkezéséhez a perronra be ne menjen. Be is bocsátotta a közönséget az állomásra, jöllehet a királyi különvonaton utazott. A szolgabíró ennek folytán följelentést tett az állomásfőnök ellen s az illetékes szabadkai törvényszék a btk. 172. §-ába ütköző, a hatóság rendelkezései ellen való ellenszegülés miatt, vád alá helyezte Schnédár állomásfőnököt. Az iratok ez idő szerint a királyi főügyészségnél vannak, mely, hir szerint, utasítani fogja a szabadkai kir. ügyészséget, hogy a vádatározat ellen fölebbezzon, mivel a 172. §-ban érintett büntet a jelen esetben fön nem forog

Jegyzőkönyv.

Felvetett Zomborban, 1885 évi november 1-én és következő napjain. Jelen voltak az alulírottak.

Tárgy.

Az alulírott szakértő bizottságnak feladatát, Zombor szab. kir. város polgármesterének tek. Hoffmann Mihály úrnak megkeresése folytán ugyancsak ezen város tanácsának f. évi augusztus hó 8-án 5291. sz. a. kiált és a helyben fölépítendő vágóhidra vonatkozó versenypályázat eredményének megbeszélése képezte.

A versenypályázatra összesen 10 tervezet érkezett be, ezek közül mindenkéltől azok, melyek a város tanácsa által kiszabott feltételek egyik vagy másik pontjának nem feleltek meg, a tüzetesebb és behatóbb bírálat alól ki lettek vonva. E részben a következő pályatervek voltak mellőzendők, ugymint:

1. Az „Isten áldj meg a magyart“ jellegűvel ellátott, egy lapra terjedő tervrajz, költségvetés és leírásból álló pályaterv. A tervező ugyanis az összes helyiségeket a lehető legdurvább érzékkel, mind egy épületbe vonta össze, általános elrendezést nem adott és így a feltételek 2. és 3. pontjainak nem felelt meg. De ezektől el is tekintve, az egész tervezetnek kezdetleges kivitele sem engedheti meg, hogy az behatóbb bírálat alá vétessek.

2. Heimann Arnold bécsi építész tervezete sem felel meg a feltételeknek, mert nem tervet, csupán tájékoztató vázlatot nyújt. A vázlatban sem felelt meg a feltételek 2. pontjának, mivel a vágó kamrákat hűtő és jégkamrákkal nem látta el.

3. A „Szabadság“ jellegűvel ellátott 8 rajzlap, költségvetés, műszaki feltételek és leírásból álló pályatervezet, még nincs teljesen befejezve, az egyes helyiségek nincsenek megjelölve, a méretek teljesen hiányoznak. De főként abban tér el a pályázat feltételeitől, hogy nem alkalmaz egyes vágókamrákat (francia módszer) hanem csupán egy vágó csarnokot tervezett. E csarnok sem felelhetne meg céljának, mert igen szellős, világítása végett oly nagy ablakkal van ellátva, hogy a külső hőmérséklet változása ellen igen kevés védelmet nyújthatna. Belső szervezete teljesen vasból van tervezve, külső homlokzata pedig oly költséges pazarlással van kiképezve, hogy a költségek a határolt kifizetés 30,000 frtot jóval felülmúlnák. A tervezett a gráci vágóhidnak teljes másolatát képezi, ez pedig a feltételek által megállapított költségnél sokszorosan többbe került. Azonkívül a tervezetben magában a szükséglet miként való gondoskodása sincs feltüntetve.

Ezek mind olyan hiányok, melyek a tervezet tekintetbe vételét meg nem engedik.

4. A „Haladás“ jellegűvel ellátott és 2 drb. rajzlap, leírás és költségvetésből álló pályatervezet annyiban tér el a feltételek 2. pontjától, hogy a belsőmiót nem különítette el a vágócsarnoktól. A bíráló bizottság ezen eltérést azonban tekintetbe nem vette volna, ha a tervezetben egyéb igen tetemes hiányok nem fordulnának elő. Így a vágókamrák a hűtőkamrákkal 10 lépcsővel vannak összekötve, mi a hűtőkamrák használatát tetemesen megnehezíti. A hűtőkamrák igen célszerűtlenül és elvileg elhibázott módon a jégvermek fölé lettek helyezve. A jégvermek kiesinyek és a külső meleg ellen nincsenek kellőleg megvédelmezve. A tervezetben a víz be- és levezetéséről mi sem látható, bár a költségvetésben az előbbi föl van véve. Az egyes épületek elhelyezését sem oldotta meg sikerrel, már azon okból sem, mert a felügyelő lakása nincs közel a főbejáróhoz. Csupán 3 marhavágó kamrát ad, ez pedig Zombor város viszonyaira tekintettel kevésnek mondható.

A kottirozás gondossága azonban dicséretet érdemel.

A fősorolt hiányok oly lényegesek, hogy a tervezetet miattok szintén ki kellett a behatóbb bírálat alól venni.

A többi pályaterv részletes bírálat alá lett véve, melynek behatóbb eszközölhetése, valamint az egyes tekintetbe vett pályatervek egymás között való összehasonlítása végett jelen jegyzőkönyvhöz f. alatt becsatolt „kimutatás“ lett csatolva. Ezen kimutatásban az egyes fontos helyiségek, valamint az épületek területe és az összes beépített területek egy abszolút, mint egymáshoz viszonyított nagysága is elő van tüntetve. A következő bíráló ösmertésekben fősorolt valamennyi számadat e kimutatásnak felel meg.

Ezek előre bocsátása után áttérhetünk, a tervek értékének fordított sorrendjében, az egyes pályatervek részletes ösmertésére.

A „Haladjunk“ jellegűvel ellátott 3 drb. rajzlap, költségvetés, összesítés és leírásból álló pályatervnel az épületek elhelyezése igen célszerűtlen. A vágó csarnok közvetlenül az út kerítés mellett van. A főbejárattól a felügyelő lakhoz csak hosszas kerüléssel lehet jutni. A célszerűtlenség mellett még az épületek csinos csoportosítását sem engedi meg az ajánlatba hozott elhelyezés.

Az épületek izléstelen, céljoknak épenséggel meg nem felelő külsővel bírnak.

A felügyelő lak beosztása célszerűtlen, a felügyelő szobája ugyanis a konyhával nincs összeköttetésben. Felesleges benne az örszoba. A beépített terület 121.2 m²

A marhaistálló elég tágas, ugyszintén a beteg marha számára tervezett istálló is.

A disznóölő kamra a marhaistállal egy épületben, közvetlenül mellette van elhelyezve. A két helyiséget csupán egy 32 cmes fal választja el. Alig bízhető tehát, hogy a beállított marha a megkívánható nyugodtságot élvezhetné.

A sertésölő magában véve elegendő tágas volna ugyan (44.2 m²) csakhogy a belső berendezés megjelölése teljesen hiányzik. Hiányzik mellőle a sertésbús feldolgozó kamra, már pedig disznóölésre használt hely, nem szolgálhat egyuttal húsfeldolgozóknak is. A disznóölő egy külön jég és egy hűtőkamrával is el van látva.

A két, úgy a disznóölő mint a vágó csarnokban elhelyezett jégverem amerikai módon van tervezve és így elegendőleg van megvédelmezve úgy a jég mint a hűtőkamra is a meleg behatása ellen. Tervező azonban azon lényeges hibát követte el, hogy a fal közötti hézagokat rendszeresen nem szaktította meg egyes helyeken, úgy hogy a jégverem falak egyike sem bírta

a kellő szilárdsággal, mire pedig annál is inkább szükség volna, mert azok főfalakként is szerepelnek.

A vágóépület négy vágó, négy hűtő és egy közös jégveremmel bír. A vágókamrák területnagysága, a tapasztalás által legcélszerűbbnek találnál némileg nagyobb és így mindenesetre kisebbbitendők lennének.

A kamrák magassága ellenben igen alacsonyra van véve 3.8 mrel; világításuk és szellőztetésük nem felel meg a kívánalmaknak. A hűtőkamrák számát a bizottság kevesli, mert kívánatos hogy minden egyes vágókamra két hűtőkamrával bíron, hogy egy-egy kamra két hentesnek is kiadható legyen.

A jégverem és hűtőkamra összekötése célszerűbb ugyan a „Haladás“nál jelzett elrendezésnél, mivel a jégkamra egy színben van a hűtőkamrával, de sem a megoldás csinoságára, sem annak célszerűségére nézve, nem vetekedhetik azon rendszerrel, melynél a hűtőkamrák a jég alá vannak helyezve.

Tervező ezenkívül a hűtő- és a jégkamra köztartalmának egymáshoz való célszerű viszonyát sem vette tekintetbe. A tapasztalások általában azt tanúsítják, hogy a hűtőkamra a jégkamrák 75% képezhetik csak maximumban, ezen viszonyt semmiesetre sem szabad átleníni, ellenkezőleg, törekedni kell azt megközelíteni. A tervező pedig a jégkamrát a szükségesnél, körülbelül másfélszeresenél vette nagyobbra, mintsem szükséges lett volna. Ez nemcsak az építés költségeit emeli indokolatlan módon, de az évenkénti jég beszerzés költségeit is tetemesen emeli. A jégverem befejezése sem megfelelő mert igen sok zuggal bírván, annak megtöltése az egyszerűség ellenére meg volna nehezítve. Ezen kívül a vágó kamrák mellett lévő padláslépcsők nincsenek az őket megillető helyen és kényelmetlenek is.

Összevontva ezeket, kimondhatjuk, hogy tervező feladatát kezdetleges, a jelenkor igényeinek meg nem felelő módon oldotta meg.

A „svör öcsesillag“ jellegűvel ellátott 6 darab rajzlap, 1 költségvetés és leírásból álló pályatervezetnél, az épületek elhelyezése nem célszerű, mivel a felügyelő lakás nincs közvetlenül a főbejárónál és mivel a betegmarhák részére szolgáló istálló igen közel áll a vágóhid egyéb épületeihez.

A felügyelő lakása megfelelő ugyan, de az orvos számára előszobával ellátott szobát tervez, mi költségkímélés végett feleslegesnek mondható.

Az istálló nagysága és berendezése megfelelő. A beteg marha istállónál tervező a feltételektől eltérőleg ugyan, de azért igen célszerűen, a beteg állatok levágására is tervezett egy külön kisebb vágó kamrát, mit kivülről egyik tervező sem tett, csakhogy kétség merült fel az iránt, vajlon a megfigyelés alatt álló állatokra nézve, a vágókamrának az istálló közvetlen közelében való tekvése, nem fogja-e nyugtalanítólag hatni?

A vágó csarnok 4 vágó és 4 hűtő kamrából áll, egy közép folyosó által elválasztva. E közép folyosó oly keskenyre (2.50 mre) van azonban tervezve, hogy kocsik nem használhatják és így az ily közép folyosók által nyújtott előnyt, hogy a húsnak kocsi alá rakását fedél alatt engedik teljesíteni, ezáltal nélkülözi. Ennek következtében a huskihordást csak megnehezíti, mihez, ha hozzá vesszük még, hogy a folyosó a világítás elégtelensége miatt sötét is lenne, meg hogy a szellőztetés sem volna kielégítő, ezen folyosó csak is rosszabbítja a vágókamrák használhatóságát.

Az egyes vágókamrák 79.0 m²-nyi területtel felesleges nagyok és így annál inkább rosszalandó, hogy ily nagy vágókamrákhoz csupán egy-egy hűtőkamra tartozik. A kamra világítása ugyan elegendő, de azért még sem teljesen célszerű, mivel az ablakok alacsonyan fekszenek. A ventiláció, ajtó és a szemben fekvő ablakok kinyitása által elegendő nagy. A vágó kamrák magassága 6.0 méterrel szintén megfelel.

Az egyes hűtő kamrák területe önmagában is nagy, de különösen rendkívül túlzott 6.0 m²nyi nagyságuk. Ezenkívül a külső meleggel szemben exponáltak. Legfőbb hiba azonban, hogy nemcsak a jégvermek fölé vannak helyezve, hanem köbtartalmuk a jégverem köbtartalmával a tapasztalati adatok szerinti maximumtól radikálisan eltérnek, mert a helyett, hogy a hűtőkamrák 25%-al volnának kisebbek, épp ellenkezőleg 136.7% (!) nagyobbak, semmint a jégvermek. Ezeket kivül a jégvermek 3.0 m. mélyre hatolván a talajba, a talajviznek lesznek kitéve. A tervező az elolvadt víz elvezetésének módját sem tüntette ki a tervezetben.

A vágóépületben, de ahhoz közel sincs árnyékszék, mi szintén hiánynak mondható.

A vizet kútból veszi a tervező és a vízvezeték létrehozása céljából a víztartó számára egy külön toronyt épít és pedig a szoliditás hiánya miatt célszerűtlen favázak falakkal. A torony alkalmazása ugyan igen kívánatos és célszerű volna, de a feltételek által adott költséghatár mellett effektív, aligha volna foganatosítható, különösen, ha mint a jelen esetben, az összes beépített terület ezer m²-nél több.

A disznóvágó kamra egészen külön álló épületet foglal el és bár igen tágas, mégis azon okból, hogy a disznóölés, forrázás és a húsfeldolgozás mind egy kamrában történik, nem lehet célszerű.

Az egyes épületek külseje minden egyszerűségük mellett igen csinos és belső céljoknak teljesen megfelelő.

Műszaki szempontból csupán a vágókamrák tetőszerkezete ellen emelhető nehézség; mert a tető két oldala kötőgerendák által nincsenek egymással összekötve.

A „Hygiea“ jellegűvel ellátott 4 drb. rajzlap, költségvetés és műszaki leírásból álló tervezetnél az épületek elhelyezése igen csinos és célszerű.

Az épületek közül azonban a felügyelő lak tűzrendőri, gépész, kazán meg örszobákkal van ellátva, úgy, hogy beépített területe a többi tervezet ezen épületével összehasonlítva 235.0 m² rendkívül nagyságot mutat. Ezen szobák viszonyainak között feleslegesek és így nem lehet alkalmazásukat indokolni.

A disznó forrázó kamara a húsfeldolgozó kamrától igen messzi, egy egészen más épületben van, mi igen megnehezíti és kényelmetlenné teszi a kezelést.

A beltisztító favázak épületnek van tervezve. A vágó épület négy egymás mellett lévő vágókamrából, két jégveremből és 8 hűtőkamrából, valamint az épület közép vonalán keresztül menő folyosóból áll. Ezen folyosóban vannak elhelyezve az árnyék-

székek, tehát az épület közepén, a kamrák között, a mi semmi esetre sem célszerű, a majdan keletkezendő bűz miatt. A terv e részben annyiban hiányos is, mivel a pócegüdröket sehol sem jelöli meg.

A tervező a kamrák közül egyet disznóölésre (helyesebben húsfeldolgozóknak) jelölve ki, marhavágásra csupán három marad, a mi a feltételekben adott adatokkal összevetve, kevésnek mondható.

Az egyes vágókamrák nagysága a legcélszerűbb ugyan, mivel a nélkül, hogy túlságos nagy volna, elegendő kényelmet nyújt, de sem a világítás nem felel meg, mivel az csak az ajtó feletti felülvilágítóval történik, sem pedig kellőleg nem ventilálható, mivel a kamrák csak egy oldalt bírnak csupán nyílásokkal. Minden egyes kamra két ajtóval bír, ezek, mivel a tetőzet nem előugró, igen ki volnának az időjárásnak téve. Azáltal pedig, hogy az ajtók igen közel állanak egymáshoz, nagy frekvenciák mellett a húszállító kocsik egymást akadályozván, a két ajtó használhatósága kérdésessé válna, kisebb használat mellett pedig egy ajtó is teljesen megfelelő a kívánalmaknak, miért is a két ajtó alkalmazása felesleges. Minden vágókamrához igen célszerűen két hűtőkamra is tartozik, ezen hűtőkamrák méretei a gyakorlatnak megfelelő méretekkel vannak ellátva.

A hűtőkamrák felett két egymástól elkülönített jégtartó van alkalmazva. Az elrendezés megfelelő. Ugy a jég- mint a hűtőkamra is a falazatban hagyott üregek alkalmazásával a külső meleg behatása ellen kellőleg meg van védelmezve. De a jégtartó ürtartalma nem felel meg a kívánalmaknak, mert a hűtőkamrák köbtartalma 9.9% kal nagyobb a jégtartónál. Holott legalább 25% kal kellene, hogy kisebb legyen, A vágókamrák magassága 4.50 m.

Bár a feltételekben ki volt kötve, a tervezetben a szennyes és egyéb víz elvezetésének módja és iránya nincs megjelölve.

A felügyelőlak közép része toronynak van kiképezve, ebben helyezi el tervező a víztartót. A víztartónak a vágóépülettől távol álló, ezen toronyban való elhelyezése által a vízvezeték csőhálózata igen nagygyá lesz és így a vízfelemelés költséges berendezésén kívül az építés költségeit is megnagyobbitja.

A beépített terület tetemes nagyságát (1007.7 m²), valamint a vízfelemelés költséges berendezés és a vízvezeték csőhálózat nagyságát tekintve, szembezőkő, hogy ezen tervezet készítés költsége a feltételekben megállapított határt tetemesen túlhaladná.

Az „Apis“ jellegűvel ellátott, 4 drb. rajzlap, költségvetés és leírásból álló tervezetnél az épületek csoportosítása egyszerű és igen célszerű.

A marhaistálló a vágókamrákkal együtt, a feltételek ellenére, egy épületben van elhelyezve. Ezen elrendezés azon okból célszerűtlen, mivel először a beállított marha a vágókamrák közelsége és bűze miatt az okvetlenül megkívánható nyugalom nem fogja élvezhetni és mert másodsor az istálló fölépítési költségei, azáltal, hogy egy az istállónál nagyobb szerű épületben van elhelyezve, okvetlenül nagyobbodni fog.

A vágóépület ezen istállón kívül, négy marha vágókamrával, egy disznóvágóval és egy igen szép és tágas (5.0 m. széles) folyosóval van ellátva. A folyosó alkalmazása által, a hús, a vágókamrákból, bármely időjárás mellett is a legnagyobb kényelemmel szállítható a kocsiakra. Természetesen, hogy az ilyen elrendezés a költségeket is növeli.

Az egyes vágókamrák nagysága, a tapasztalat szerint legjobbnak bizonyult méreteknek felel meg 37.8 m²rel. A disznóölő kivételével minden kamra egy hűtőkamra, a disznóölő pedig kettővel van ellátva. Összesen tehát 6 hűtőkamra van tervezve. Már egy alkalommal fentebb ki lett emelve, hogy kívánatos volna minden vágókamrát két hűtőkamrával ellátni, mert csakis ez esetben használható egy-egy kamra két mézáros által is teljes kényelemmel.

A jégverem és a hűtőkamrák elhelyezése teljesen jól van tervezve, köbtartalmuk egymáshoz való viszonya pedig szintén csak kevésbé lépi át, 78.4%-al a maximumnak megengedhető 75%-ot.

A disznóölőkamra tágas ugyan, de mint a „Hygiea“nál itt sem alkalmazott tervező, külön hús feldolgozókamrát.

A víztartó, az előbb tárgyalt „Hygiea“nál sokkal célszerűbben a vágócsarnok középreszének torony-szerű kiképzésében van 7.0 m. magasságnyira a talaj felett elhelyezve, ezáltal a vízvezeték csőhálózata és így költsége is kevesedik. A vízvezeték vizének nyomása 7.0 nyomásoszlop mellett szintén kielégítő.

Hiányképen említendő fel, az, hogy sem a vágócsarnokban sem ahhoz közel árnyékszék nincsen.

Bár a tervező általában kedvezően is oldotta meg feladatát, a beépített terület nagyságából és egyéb költségesebb berendezéseiből is már biztosra lehet venni, hogy felépítése a határolt felállított 30,000 frtnál többbe kerül.

A kettős vörös körben „két szekercével“ megjelölt 13 drb. rajzlap és költségvetésből álló pályatervezetnél az épületek elhelyezéséről két helyszínrajz van mellékelve. Mindkét csoportosítás igen célszerű ugyan, a bírálóbizottság mégis a „módosított helyszínrajzot“ tartja sikerültebbnek, mivel az épületeket csinosabban helyezi el, és mert a beteg marhaistálló a többi épületektől jobban van elkülönítve.

Tervező a feltételekben előírtakon kívül két lö-istálló és kocsiszin építését is javaslatba hozta. E javaslat figyelemre méltó, miután nemcsak a felügyelő lovat lesz szükség elhelyezni, hanem a hentesek igás fogatjait is, habár ez utóbbiakat csak rövidebb időre is. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a költségvetésben ezen két istálló nincs fölvéve.

A felügyelő lakása teljesen megfelelő, mindamellett, hogy valamennyi tervezőnél (kivéve az ezután még ismerttetendő, mely ezzel teljesen azonosat nyújt) kisebb beépített területtel bír. Tervező csupán árnyékszékről feledkezett meg, mely az épület közelében lesz elhelyezendő.

Az istállók a feltételi követelményeknek teljesen megfelelnek, a nélkül, hogy az okvetlenül szükségesnél nagyobb területtel bírnának.

A beltisztítónál a tervező a feltételektől eltérőleg zárt épületet hozott ajánlatba, ami — tekintve a

Az újvidéki mükedvelők december hó 8-án színelőadást rendeznek, melyre közreműködésüket megígérték Helvey Laura, a nemzeti színház ünnepeit drámai művésznője, és Siposs Antal karnagy.

Arverés. Matuszka Antal 10,319 frtra becsült ing. dec. 4. Zenta.

Dr. Patek Jenő orvos, szabadkai lakosnak Gálly György gyógyszerész és Stoczek Károly lapszerkesztő ellen és Gálly Györgynek dr. Patek Jenő ellen kölcsönösen indított sajtópörök f. hó 17-én tartott esküdszéki tárgyalásáról már mult számunkban röviden megemlékeztünk. Az esküdszék megalakulása után kihallgattattak a dr. Patek által beidézett tanak. A tanak meghitteltése után a Patek J. magánvádól részéről fölolvastatni kívánt 30—35 írat közül a sajtóbírósgal másfél órai tanácskozás után nyolc bizonyítványának felolvasását rendelte el. A Stoczek Károly lapszerkesztő által felolvasni kért s közjegyzőileg hitelesített okmány felolvasása, mellyel vádoltta a dr. Patek Jenő uszora üzelmait szándékozik bizonyítani, megtagadtattott, mert az uszora magánvadásat képez, miért is az említett okmány bizonyítás tárgyát nem képezheti. Nagy Dezső ügyvéd Balogh Pál, Hoffmann György, Vincze György és Zóttér Zsigmond tanukat arra vonatkozólag kéri kihallgatni, hogy Patek Jenő gyakorlóorvos, üzletszerűen foglalkozott az uszorával. Komjáthy meg van győződve, hogy védenca jellemes ember, ugyanezért nem ellenzi, sőt kéri a Nagy Dezső ügyvéd által hivatkozott tanak kihallgatását. A sajtóbírósgal határozathozatal végett visszavonult s rövid tanácskozás után az uszorát bizonyítani akaró tanak kihallgatását mellőzte, míg ellenben Csátári Grósz Lajos, dr. Domján Géza, Tóth Béla, Csanádi Róza, Pankovics Andor, Tavasz Ferenc, Hajduska Márton és Vincze György kihallgatása megengedtetett. Ezután Komjáthy Béla mint magánvádoló előterjeszti a vádat. Előadja, hogy panaszosok sajtó utján olyan kifejezésekkel és vádakkal illeték Patek Jenő orvost, melyeknek ha csak egyike is való lenne, nem állna jogában az esküdszék becsületsértés és rágalmaszás vétsége miatt szigorú büntetéssel sújtani. Nagy Dezső ügyvéd fejtegeti az uszora hatásait a társadalomban s kijelenti, hogy — miként az általa hivatkozott tanak is igazolják — Patek Jenő gyakorló orvos üzletszerűen foglalkozott az uszorával, miért is az inkriminált cikkektől támadása megérdemelt volt. Beszéde végeztével kéri védenecét, Gálly György szabadkai gyógyszerészt az ellene emelt vád alól fölmenteni; kéri egyszersmind Patek Jenő orvost a „Szabadság” című hetilap f. évi 15-ik számában foglalt becsületsértés és rágalmaszásért megbüntetni. Stoczek Károly lapszerkesztő megjegyzi, hogy Patek Jenő nem mint orvost, de mint uszorást támadta meg s azt hiszi, hogy az esküdszék meggyőződhetett annak valódságáról, hogy az inkriminált cikkekből Patek Jenő magára nézve mi sértőt sem találhat. Kéri magát a vétkesség vádja alól fölmenteni. Éjfélkor értek véget a vád- és védbeszédek, mire az esküdték visszavonultak, hogy az eléjük terjesztett 28 kérdésre meghozzák verdiktjuket. A vétkesség kérdését illetőleg a 3/2-kor kihirdetett verdikt így hangzott: Vétkes-e Stoczek rágalmaszásban Patek ellen? 2 igen, 10 nem. Vétkes-e becsületsértésben? 4 igen, 8 nem; vétkes-e Patek elleni rágalmaszásban Gálly? 12 nem; vétkes-e becsületsértésben? 12 nem; vétkes-e Patek (nyilttéri közleménye miatt) rágalmaszásban Gálly ellen? 12 nem; vétkes-e becsületsértésben? nem. A törvényszék e verdikt alapján hajnali 1/3 3 órakor azt az ítéletet hozta, Gálly, Stoczek és Patek Jenő a kölcsönös rágalmaszás és becsületsértés vádja alól fölmentetnek, de Gálly és Patek mint magánvádolók külön-külön 299 frt 4 kr. eljárásai költség megtérítésében elmarasztaltatnak. Gálly és Patek semmiségi panaszt jelentettek be.

Bajszáról írják: F. hó 19-én d. u. 1 óra tájban Vrablicza Sándor segéd jegyző saját lakásán bezárkózva öngyilkossági szándékából szíven lötte magát és rögtön meghalt. Özvegvet és két árva hagyott hátra.

Titelen Kolbenhayer Károly Dunagőzhajózási kapitány oltárhoz vezette Kolhuber Alexandrinét és Turner József állami polgári iskolai tanító Fazekas Eleonóra állami elemi iskolai tanitónőt.

A folyó hó 22-én és 23-án megtartott zombori orsz. vásár, az előző napi nagy esőzések miatt, kedvezőtlenül folyt le. Legélénkebb volt még a sertésvásár, habár azok is potomáron keltek. Az üzlet még vasárnap délelőtt erős irányzatú volt s a fiatal bizott 150 klg-ig nehéz sertések klg-ja 35—36 kron kelt; a nehezebbek klg-ját 36—38 kron vették. Vasárnap délután, de különösen hétfőn, a sok vidékekről hozott sertések miatt, az árak klg-ként 2—3 kral estek, sőt a vásár végével a hizott sertés klg-ja 30—32 kron is alig kelt.

Mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink a Zombor sz. kir. városához benyújtott tervezetek bírálatát az ujonan építendő vágóhidra. A nyertes pályázó a »Kettős vörös körben ökörfejle» jelölt jeligés pályamű.

Közérdekű döntvény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium a következő elvi határozatot hozta: „Fióküzletről szóló iparigazolvány kérése alkalmából az 1884. XVII. t. c. 46. §-a értelmében a helyben lakó üzletvezető is bejelentendő. Ennek elmulasztása azonban ipari kihágásnak nem minősíthető, de az üzlet megkezdése a bejelentés pótlásáig elhalasztandó.”

Rendőri hírek.

Lodl Mihály tiszakálmánfalvai lakos nyitott istállójából egy 3 éves, pej paripa PO. bélyeggel, jobb szemén fehér hólyag, értéke 20 frt, egy 6 éves, sárga paripa, 15 bélyeggel, hoka, értéke 90 frt és egy 7 éves, pej paripa, O. bélyeggel ellátott 90 frt ért. lovakat elloptak.

Bács-Bodrogh megye Járek községéből ismeretlen helyre költözött hadmentességi díjjal hátralebben maradt egyének névsora: Blózer Jakab II. Brunner Jakab, Hay András, Kilich Fülöp, Klemenzt Miklós, Krum Ferenc, Leib János, Varcz Jakab.

Magyar Katalin, ceséld, 17 éves, róm. kath. hajadon, bács-földvári illetőségű eltoloncoltatott a fővárosból.

Uros Szubity felső-kovili lakos kárára folyó hó 6-án hajnalban zárt istállója ajtajának feltörése után egy öt éves, pej kanca, h. j. combján I. bélyeggel 128 frt, és egy 2 éves, sárga, kanca, homlokán csillagos, jobb fülnél kissé hasított 110 frt ért. csikót elloptak.

Farkas János kuncurai lakos kárára f. hó 7-re virradóra zártan istállójából 1. egy drb világospej, kanca, mindkét szemére vak, 11 éves, h. j. c. K. U. bélyegű, 70 frt értékű, 2. egy drb 7 éves, sötétsárga, kanca, h. j. c. K. U. bélyegű, 70 frt ért. lovat, 3. egy drb 1 éves, világospej, csödör csikót és két drb félvált, fehér piros szegélyvel ellátott szürt elloptak.

Fáhr Mihály és Viland Ferenc, cesébi lakosok kárára zártan istállójukból ismeretlen tettesek 3 drb lovat elloptak és pedig egy 6 éves, közép, hátsó lábaira kese, h. jobb c. GS. bélyegű, fekete kanca, 100 frt ért, 1 hatodfél éves, közép, kevés fehér szőrrel vegyült bélyegtelen fekete kancát 100 frt ért., végül utóbbi kárára egy 12 éves, jegytelen, h. jobb combján B. bélyegű pej kancát 25 frt értékben.

Bikity községből ismeretlen helyre költözött adóhátralebkesok névjegyzéke: Dinyér Adám, Horváth János, Tumbász József, Berberovits Antal, Evetovits János, Gyumits, Bulykovits recte Bolankovits István, Knetik István, Mayer András, Prigl István, Szeiler Adám, Sipos Márton, Schweipert Jakab, Vitéz Imre, Weiszberger Ignác.

Kunbaja községből ismeretlen helyre költözött adóhátralebkesok névjegyzéke: Echter Adám, Schüll Márton, Lorbach József, Szeiler György, Köpfler József, Planta Lukács, Rettig Lénárd, Tobler József, Koch József, Werner János, Vida Ferenc, Huszár Mátyás.

Turia községből elköltözött ismeretlen tartózkodásu hadmentességi díj hátralebkesok névjegyzéke. József Jován cipész 3 frt, Radoszavlyev Andria pék 7 frt, Moldovanov Szvetozár napsz. 6 frt.

Gyevay József adai lakostól egy 8 éves, pej kanca 16, hátulsó bal combján bélyeggel 10 frt becsértékben járlat hiánya miatt bitangásába vétetett. Arverése dec. 20-án.

Bányai Adám adai lakostól egy 12 éves, pej paripa 16, csillagos homloku, orra kesej, hátulsó bal combján S I. bélyeggel 3 frt becsértékben, járlat hiánya miatt bitangásába vétetett. Arverése dec. 20-án.

Hackstock Ferenc ókanizsai lakos Zentán f. évi április 10-én 747. sz. a. egy sötétpej kanca, 9 éves, h. b. lábán kesely, orrán fehér lórol kiállított lövelvet elvesztette.

Kovacsev Tomo adai lakos egy 6 éves, pej lórol szóló járlatát elvesztette.

Csida Márton gákovai lakos kárára f. hó 3-án reggel ismeretlen tettesek 2 drb a következő leírásu lovakat lopták el, ugymint: 1 db. fekete kanca, 9 éves, h. b. l. A. C. és első bal lapockáján W. H. bélyeg, ért. 36 frt, és egy drb. pej kanca, 18 éves, hátulsó ballában S 3. bélyeg, ért. 30 frt, továbbá ugyanazon éjjel Fintajsz Tamás ugyanottani lakos házában annak kiásása után ismeretlen tettesek betörték és a következő ágynevet, u. m. 12 db. vánkost 60 frt, 4 db. dunnát 54 frt, 2 db. terítőt 15 frt és 2 db. lepedőt 4 frt értékben elloptak.

Ozv. Palacsanin Véca pivnicai lakos, zártan istállójából egy drb sötétpej, kanca, 6 éves, hátsó ballában kesej, hátul ballábára kesej, hátul balról W. bélyeggel ellátott és egy drb pej kanca, 7 éves, hátul balról W. bélyeggel ellátott és egy drb 1 éves, csödör csikót elloptak.

Szerb színészet.

Csütörtökön, november 19-én, adatott „Doktor Klausz”, L' Aronge Adolf jeles vigjátéka; a közönség meglehetősen volt képviselve, jól mulatott, dacára, hogy a darab hosszadalmas. A sűgöt sem hallottuk soha oly hatalmasan működni, mint ez előadásban. Figyelmeztetjük, hogy a közönség rovására ne iparkodjék egy-egy szerepet nem tudó színészen túlbuzgóan segíteni, mert azzal nem lendít sem a játékon, sem a színészen, ha elmondja a szerepet oly hangosan, hogy azt mindenki ép úgy hallja, mint a színész. Mi azt hisszük és tudjuk, hogy ezáltal nincs segítve a színészen, mert neki segítségére lenni egyes pillanatban jó és hasznos, de folyton vezetni s ezzel a jövőre is biztatni, nemcsak nem szép és nem helyes, hanem bűn is, mert a színész elbizakodva a sűgőbe, nem tanul; ezáltal a helyett, hogy tanulva haladna, napról-napra veszt s ezt csak a sűgőnek köszönheti.

Grizinger gazdag aranyműves (Milykovits) háladatos, jó alakítható szerep Milykovits, elsőrendű szerepkör betöltésére hivatott tag, kezében volt, ki iparkodott is hivatásának megfelelni, meglehetősen jól alakított s alakítása helyell-közvet, a hol szereprészét tudta, el is ragadta a közönséget. Kár, hogy nem iparkodott szerepét betanulni, oly alakító tehetséggel nagyobb lelkesedést érhetett volna el.

Hadzsis L. k. a. Julia szerepében, különösen pedig a végjel-netben, elragadta kedves játékaival a közönséget.

Gyurgyovits, férje, az adóssággal terhelt báró alakítását eltalálta, jó alak volt.

Ruzsits az ön és családi jólétét feláldozó, hivatásának élő Doktor Klausz szerepében a kitűnő színészt ismét bemutatta.

Dobrinovits kocsis, az egész előadás folyamán lekötötte komikus — nem túlzó — megjelenésével s előadásával a közönség figyelmét; sikerült különösen a segédorvosi működése, iparkodjék azonban a tetszésnyilvánításnak mosolyban való kifejezésétől.

Dobrinovitsné Marianna szerepében jó alakításat mutatott be.

Milovejvitsné a Dokorné helyes kis szerepében nem volt teljesen otthon, mindazonáltal iparkodása és jó alakítása sokat pótolta.

Brkits k. a. leányuk, egy Milykovitsné, nemkülönben Nikolits k. a. kis szerepeiket jól betanulták. Figyelmeztetjük, hogy a közönség azért van a színészen, hogy élvezzen és halljon, ha pedig valamely szereplő túlságos sebessen elmondja szerepét és hozzá némelykor oly halkan, hogy a sűgöt vele társalogni véljük, az nem nagy élvezet a közönségnek.

Markovits és Bandobránszky k. a. kis szerepeikben jól alakítottak, különösen az utóbbi megneveztette a közönséget ujjának gyógykezelésekor.

Szombaton, november 21-én adatott Lambert N. kitűnő alkotásu drámája „Szt. Trapezi urnó”, meglehetősen üres ház előtt.

A szereplők vetélkedtek ez este, különösen Ruzsits, Vuitsné, Hadzsis L. k. a. és Milovejvits, kitűntek. Ruzsits és Vuitsné a 2-ik felvonásbeli vallomásnál úgy a végjel-netben a mérgezési esetenél remekeltek.

Deszimirovits ez alkalommal megmutatta, hogy tud tanulni s alakítani.

Vasárnap, november 22-én, adatott „A vén bakancsos és fia huszár” magyar népszimű, Gyurgyovits J. és Ilics L. fordításában. Látszik hogy a szerb közönség szereti a magyar darabokat; ezideig mindig telt házat láttunk ilyenkor. Milovejvits (koresmáros), Hadzsis L. k. a. és Dobrinovits gyermekei, Milykovits (vén baka), Markovits (fia), Gyurgyovits (kántor), Makszimovits k. a. leánya, mindent elkövettek, hogy a közönség kielégítették, mi teljesen sikerült is, a darab simán s jól ment, Dobrinovits frizeri szerepében sokszor megneveztette a közönséget. ☺

Nőnek a gyerekek!

Nőnek a gyerekek!
Nőjétek, nőjétek —
S legyetek szívemnek,
Apai szívemnek
Mind nagyobb örömeik!

Irénke csak a lány!
Szót fogad, tanul ám,
Köt is fürge kézzel,
S csak egyik szemével
Csügg éppen a babán.

Aladár a gyerek!
Bötűje szép kerek, —
Szaval bátran, gyöngyen; —
Csak ne hányá szörnyen
A cigánykereket!

Hát a kis Győzike?
Már ő se kicsike.
Már nem bölcsődalra:
Ígértszavakra
Hallgat el ízibe.

Már én is az leszek:
Daltalan fa leszek;
Hej! róluk maholnap
Vége a daloknak:
Nőnek a gyerekek!

Nem soha! sohasem!
Igy dobog a szívem.
Míg élek, míg érzek,
Itt van a költészet,
Itt: szívem mélyiben.

Mily szép fog lenni, lám,
Ha ez a kicsi lány
Ház anygala léssen!
Akkor a dal, érzem,
Akkor lesz csak vidám!

S ha e két kis zseni
Tanul — s fog szerzeni
Eminenciákat:
Akkor az ódákat
Kezdem majd zengeni!

Dömötör Pál.

A pacséri molnár.

Pacsér mellett van egy halom,
Oldalában áll egy malom,
Ki kihallik a zúgása,
Vig legények kurjantása.

A pacséri öreg molnár
A zombori vásáron jár;
Azalatt az asszony itthon:
Nyalka legényt öl el titkon...

Pacsér mellett van egy halom,
Oldalában áll egy malom,
Dülöfélben a tetője,
Udvarát a gaz benötte.

Nem hallik már a zúgása,
Vig legények kurjantása:
Szép molnár né sírban van már,
S börtönben ül a vén molnár.

Fritser Antal.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

A „Bácska” 86-ik számában közzétett árverési hirdetés, valamint a 88-ik szám Nyilttérében közzétett nyilatkozat közlője nem Szakáli Adorján ügyvéd úrtól, hanem a tévedést elkövetőtől eredt. Mit is ezenel készségesen kinyilatkoztat a kiadó.

*) Az e rovathoz közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk

HIRDETÉSEK.

Árverés.

Nagyságos Latinovits Ernő borsódi szarvasmarha-állományából Borsódon **f. évi december hó 6-án** délután 2 órakor

- 9 darab selejtezett ökör,
- 14 „ 3-4 éves tinó,
- 1 „ 4 éves bika

nyilvános szóbeli árverés után azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek fog eladatni.

Az árverés napján vasuton Bikity-Borsódra érkező vevők beszállításáról gondoskodva leend Borsódon, 1885. évi november 21-én,

4-1 **Az urad. kasznárság.**

BITTERMANN NÁNDOR

Könyv- és könyvornódei intézete

ZOMBORBAN

a megye palotájában.

Elfogad minden e szakba vágó rendeléseket pontos szolgálat és

jutányos ár mellett.

Községi hivatalos nyomtatványokból nagy raktár.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zombori Takarékpénztár végrehajthatónak **Kaufmann Simon örökösei és Kaufmann Hanni** zombori lakosok végrehajtást szenvedő elleni 25,000 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a Zomborban fekvő s a zombori 147 sz. tjkben Kaufmann Simon és neje szül. Trebitscher Hanni nevében álló A + 365-366 hr. sz. 155 ö. i. számú ház és 183^{10/12} ö. beltelekre az árverést 53,500 frtban megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1885. évi december hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor** ezen kir. telek-könyvi hatóságnál illetve a kiküldött hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsártnak 10%-át vagyis 5350 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1885. évi július hó 30-án.
A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

Széchenyi József s. k.,
kir. törvényszéki elnök.

Dr. Dekker Gyula s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

6-2

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatóságának folyó évi október hó 8-án 879. közgy. ex 1885. szám alatt kelt felhatalmazása és a megyei nagyságos alispán urnak folyó évi november hó 12-én 2385/alsp. ex 1885. szám alatt kiadott építési engedélye alapján Topolya község jegyzői lakának újbóli felépítésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen, a rendes és pótköltségvetés szerint, a téglanyag betudása nélkül (melyet a község természetben szolgáltat) összesen 10003 frt 74¹⁰/₁₀₀ krtban felvett épület felépítése nyilvános árverés útján fog a legolcsóbban vállalkozónak kiadatni.

Felhívtnak tehát pályázni szándékozók, hogy a költségvetésben felvett összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel vagy óvadékképes papírokkal ellátva, a nyilvános árverés határnapján folyó évi december hó 27-én reggeli 9 órakor Topolyán a városháza nagytermében megjelenni iparkodjanak, a hol is a jelzett napon és órában a nyilvános verseny árverés a kerületi szolgabíró ur elnöklete alatt meg fog tartatni. Az árverés feltételei, a költségvetés és a tervrajz, Topolya mezőváros jegyzői irodájában az árverés napjáig a hivatalos órákban bármikor is betekintheők.

Topolyán, 1885. november 18-án.

Radimetzky Ferenc,
jegyző.

Lőrincz József,
bíró.

4-1

Alkalmazást keres.

Egy a virág-, valamint a gyümölcs-tenyésztésben jártas kertész, nős, 29 éves, alkalmazást keres. Közelebbi értesítést ad **Goesser Vitus** városi kertész Zomborban.

50 év óta

a bécsi piacon fenálló leghírnevebb **posztókereskedés nagyban**

„a jó pásztorhoz”,

azelőtt

Strohschneider Vince

BÉCS,

I., Rothenthurmstrasse 14

eladja teljes raktárát

valódi brünni

gyapjuszövetekben,

maradékokban,

teljes férfi-öltözetre,

éppen elegendő egy teljes öltözetre, és pedig: kabát, nadrág és mellény minden színben és elpusztíthatatlan minőségben, a következőket legolcsóbb szabott arakon é. p.:

- II. minőség egy egész öltözetre 3.50 kr.
- I. „ „ „ 4.50 kr.

Ezen maradékból minták szét nem küldhetők, ellenben kötelezem magam nyilvánosan, a meg nem felelő árúkat vonakodás nélkül visszavenni.

A szétküldés **csomagolási költségek nélkül** történik, az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett. 4-1

Árverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló bresztováci 716⁴⁰⁰ holdas birtoknak 1886 január hó 1-től 1891. évi szeptember hó végeig terjedő időre 12,102 frt 01 kr. évi haszonbér mint kiáltási ár mellett a **feles miveltetési és albréleti tilalom, úgy az ugartartás kötelezettsége nélkül** leendő haszonbérbeadása iránt **1886-ik évi január hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Szegeden a m. kir. jószágigazgatóság hivatalos helyiségében** zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Árverezni kívánók a kiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzt kötelesek az árverelő bizottság kezéhez letenni, az 50 kros bélyeggel és 1211 frt bánatpénzzel ellátott zárt írásos ajánlatok az árverést megelőzőleg 1886. évi január 2-ig a szegedi kir. jószágigazgatósághoz posta útján küldendőek be, avagy a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverési bizottság kezéhez adandók be s azokban a megajánlott összeg betétel és számmal világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A feltételek a kulai kir. ispánságnál és a szegedi m. kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. november 19. **M. kir. jószágigazgatóság.** Utánnomát nem díjaztatik. 2-1

kig. 1885

Pályázati hirdetmény.

Prigl.-Szt.-Iván községében üresedésben lévő közsegorvosi állomásra ezennel pályázat hirdetetik s a választás határidejéül **1885. évi december hó 23-ának reggeli 9 órája** Prigl.-Szt.-Iván község-házához tüzetik ki.

Ezen állomással 600 frt készpénzfizetés, 30 kr. nappali s 60 kr. éjjeli látogatási díj van egybekötve.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1871. évi XVIII. t. c. 74. és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében, úgy nemkülönben a magyar s német nyelv bírását tanúsító okmányokkal felszerelt kérvényeket bezárólag **1885. évi december hó 18-ig** ezen szolgabíróságnál benyújtsák, mert később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetethetnek.

Apatin, 1885. évi november 20.

Ribiczey Béla,
szolgabíró.

3-1

A 87 év óta fennálló
cs. kir. orsz. szabadalmazott
takaró- és pokróc-gyár
előbb Lichtenauer özvegye és fiai
bécsi raktára által szétküld

ló-takarókat

190 ctm. hosszuk, 130 ctm. szélesek, elpusztíthatatlan minőségűek, sötét alappal, élénk sávokkal darabja

1 frt 65 krajcár, csomagolással együtt, tehát költség nélkül.

Csakis a tömeges gyártás és óriási kelendőség folytán vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen **ló-takarókat** ily kitűnő minőségben és ily szokatlanul olcsó árakon adhatjuk el. 4-1

Szétküldés utánvét mellett. A ml nem tetszik, akadálytalanul visszafogadtatik.

A címre pontosan ügyelendő:
Hauptniederlage Silberstern Wien, I., Rnthenthurmstrasse 14

12,233. sz.

1885.

Haszonbérbeadási visszárverési hirdetmény.

Alólított m. kir. jószágigazgatóság részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a palánkai kir. uradalomhoz tartozó s alább megnevezett bértárgynak, jelenlegi bérlő kára és veszélyére leendő további hasznosítása céljából a palánkai kir. ispánságnál **f. évi november hó 27-én d. e. 9 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz leteendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő. Ily zárt ajánlatok **f. év november hó 25-ig** ezen kir. jószágigazgatósághoz is benyújthatók. Vagyontalan egyének vagy a multra nézve hátralékos régi bérlők, továbbá csőd, gyámság vagy gondnokság alatt álló egyének az árverésben részt nem vehetnek. A részletes feltételek a palánkai ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Haszonbérbe fog adatni: a paragai legelőföld 484 hold, 969 ö. 12,509 frt 68 kr. kiáltási árral, az árverés jóváhagyása napjától **1887. évi október 31-ig** albréleti tilalom és ugartartás kötelezettsége mellett. Szeged, 1885. évi november hó 13.

2-2

Utánnomát nem díjaztatik.

M. kir. államjószágigazgatóság.

36. sz.

jkvi 1885.

Pályázat.

Ó-Kanizsa községében 400 frt évi fizetés és 100 frt lakbérilletménnyel javadalmazott községi műkerteszi állás — az előző választásnak felsőbb hatóság által lett megsemmisítése folytán — üresedésbe jövén; annak a községi képviselő testület által megejtendő választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik; miről a pályázni óhajtók azzal értesítettnek, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **folyó 1885. évi november hó 29-ik napjáig** ezen elöljáróságnál annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Ó-Kanizsán, 1885. évi november 1-én.

Mihályi Sándor,
jegyző.

Szilágyi György,
közs. bíró.

2-1